

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 5. Lutego. V. S. ROKU 1810.

S. PETERSBURG V. S. d. 26 stycznia.

W roku przeszłym 1809, w biskupstwach, Kiowski, Nowogrodzkim, Moskiewskim, Petersburskim, Kazańskim, Astrachańskim, Tobolskim, Jarosławskim, Pskowskim, Rianzańskim, Twerskim, Ekaterynosławskim, Mohilewskim, Czernichowskim, Mińskim, Podolskim, Kalużskim, Smoleńskim, Niżegorodzkim, Kurskim, Włodzimirskim, Wologodzkiem, Tuskim, Wiatskim, Archangelskim, Jrkutskim, Kostromskim, Tambowskim, Orłowskim, Połtawskim, Permskim, Zytomirskim, Penzenskim, Ukraińskim, Orenburskim, podług raportów zebranych przez Najświętszy Synod, wyznania grecko-rossyjskiego par zasłużonych było 531011, urodziło się płci męskiej 705748, żeńskiej 650382, umarło płci męskiej 465552, żeńskiej 426100 liczba więc urodzonych przewyższa liczbę umarłych, 442478 duszami: w każdej gubernii więcej mężczyzn rodziło się i umarło aniżeli kobiet: wszędzie najwięcej w wieku dziecięcym umierało, 191300 dzieci umarło niedoszedłszy lat 5ciu, do 55 roku umierało po kilkanaście tysięcy: 6oletnich umarło 25571, 9oletnich umarło 4908, 10oletnich umarło 5306, 11oletnich znalazło się 82, 120 letnich 24, 130letnich 7, 150 letni 1. Najdłużey żyjący okazali się w prowincyach ku południowi posunionych.

Osady z Niemieckich narodów w Krymie kwitną więcej nad inne, mianowicie nad zakładające się teraz koło Odessy. W okolicach Simferopola 26 wsi znajduje się. Menonistów jest 1900 dusz a kolonistów 998. Zasadzili drzew morwowych na iedwabniki 50 t—Miaśto Teodozia, przed 5 laty ledwo 500 mieszkańców licząca, dziś zawiera 5000. Chaty zamieniły się w domy 2 piętrowe. Toż samo Witepsk nabywa coraz większej okazałości.

Kontr admirał Moller mianowany wojennym gubernatorem w Kronsztacie. J. J. Mości Fligieli-adiutant Pułkownik Oldekop zostaje szefem Alexopolskiego muszkietyerskiego pułku. Szef Nowoingermelandzkiego m. p. będzie komendantem brygady z półkow Fanogoryjskiego grenadyerskiego i Narwskiego muszkietyer: złożoney—W nadgrode znakomitych trudów Generała od infanteryi Grafa Arakcziewa w ministerium wojennym, po przeysciu jego do Rady Monarszey na prezydencyą w departamencie wojennym, rozkazano oddawać Jemu wszystkie pierwsze honory.

Minister sprawiedliwości donosi: obywatelce gubernii Wołyńskiej Grafini Felicyannie Działyńskiej, proszącej o rozkaz, ażeby ogólne zebranie Senatu wzięło do rozsądzenia dzieło już decydowane przez 3ci departament o

zyskaniu od niey na zysk obywatelów Jałowickich, Pruszyńskich i Umińskiego summy 85680 złotych; że J. J. Mość znalazł wyrok Senatu 3 departamentu sprawiedliwym i rozkazał tę prozbę zostawić bez uważenia—Obywatelowi gubernii Wołyńskiej Olizarowi proszącemu o rozkaz ażeby ogólne zebranie Senatu wzięło do rozsądzenia dzieło już decydowane w 3cim departamencie, który znikczemnił jego pretensyą do żyda Jekowicza powodem nieiawienia się do konkursu i z przyczyny niepodawaney prozby przez lat 10; że J. J. Mość znajduje ten wyrok słusznym, i prozbę zostawia bez uważenia.

PARYZ d. 19 stycznia. Wyprawa do Hiszpanii coraz barziej zbliża się do przeznaczonego celu. Czoło wojska, które zostało ruszone do tego króleswa, już stało w Kastylji, a tylna straż ieszcze Ren przechodzi. Kon-skrypcyonisci w roku upłynionym staneli za Piryneami. Kolumny od korpusu 8go G. Junot Xcia Abrantes, ruszywszy od granic Czeskich, po traktacie Wiedeńskim, przebiegły Francją i już spuszczaią się z gór Pirenejskich. Sam wodz opuścił stolicę spiesząc do armii; ma ona wynosić przeszło 40t i bydz przeznaczoną na zdobycie Portugallii. M. Bessieres X. Jstryi oddał komendę armii północney Marszałkowi Oudinot Xciu Regio, a obiół dowództwo gwardyi Imperatorskiej. Jazda, piechota i artylerya ciągnie wielkim traktem na Bayonne: ten przechod wojska trwa bez przerwy; codzien u mieszkańców miast większych iako Tours, Orleans, Bordeaux kwateruje po 10 żołnierzy. Za gwardyą nadchodzi G. Bronikowski z 2gim legionem Nadwisłańskim, już przybył do Nancy, zkąd przez Chartres póydzie do Hiszpanii. Korpus ten liczy 5000 ludzi, wybranych z ieńców austryackich rodem z Galicyi. Daley G. Rouyer prowadzi Kontingensą Xiążąt ligi reńskiej 2giey klasy. Wielki park artyleryi od armii w Niemczech w teź strony udaie się i już na tey stronie Renu znajduje się. Cała tu wyrażona potęga, przeszło 100 t. wynosząca, do dnia 15 lutego bydz powinna za Piryneami. Już wielu Generalów udało się na wyprawę. Adiutanci i officerowie ze sztabu Vicehetmana Berthier Xcia Neufchatel i Wagan Maior-Generała armii całej w Hiszpanii wyiechali z Paryża do tego Królestwa. Kiedy już wojska będą na dolinach hiszpańskich, kiedy wszystko do zadania ciosów ostatecznych będzie zgotowane, w ten czas, iak rozumieią, poiedzie sam Imperator Napoleon i nagle ze wszystkich stron uderzy na roko szanow—Król Józef Napoleon bawi w Madry

cie. G. Beliard w mieście dowodzi. M. Soult Xze Dalmacyi w tey stolicy wydaie rozkazy dokola zgromadzonemu woysku. M. Victor Xze Bellune ploszy rozgromionych insurgen-
tow w prowineyi Mancha, koło pasma gór Sierra Morena. W Katalonii koło Barcello-
ny codzienne gonitwy zachodzą między M. Au-
gereau a G. Blake. Wielu officerow hiszpań-
skich w Gironnie wziętych do Dijon przyby-
ło; wszyscy noszą swoje szpady. Żołnierze do
Nimes przyszli. Jeńcy pod Ocanna wzięci idą
nayprzód pod Sąd woyskowy, każdy wiaro-
łomca, który zaprzysiągłszy na wierność, wziął
oręż i walczył, idzie na rozstrzelanie, reszta u-
daie się do Francyi. M. Ney Xze Elchingen
ma główną kwaterę w Valladolid. M. Mor-
tier pilnuie brzegow Tagu—Anglicy zarzucają
karabinami insurgen-
tow zaslepionych, nieda-
wno do Cadix przysłali 20 t. ognistej broni.
Zapalając drugich do nierównej walki sami
skwapliwie unoszą własne życie z niebezpie-
czeństwa. G. Wellesley Lord Wellington
uprowadza niedobitki pozostałe z bitwy pod
Talavera. To woysko ma łączyć się z armią
Portugalską G. Beresford. Niemożna zaprze-
czyć że wielki zapal zagrzewa Hiszpanow; an-
gielskie namowy, mnichow wrazenia bardziej ie
szcze natężają rozżarzoną imainacyą. Straszli-
wa zatym walka gotnie się. Francuzi stawieć
będą zimną krew, doświadczenie, i iedność w
działaniach, przeciwko ślepemu zapalowi tam-
tych.

Zgromadzenie prawodawcze potwierdziło
podany od Rządu rachunek wydatkow i przy-
chodow na rok 1810. W raporcie Kommissy-
i finansow wyrażono między innemi co na-
stępuje „ W roku 1806 i 1807 wydatki na
woyska nasze za granicą wynosily daleko wię-
ksze summy od tych, które skarb publiczny
wypłacił. Zwycięstwa nadgrodziły ten niedo-
statek, i kotrybucye wybrane w zdobytych
kraiach nieprzyaciół prędko nadgradzały koszt
łożony zwracając go do skarbu. Znacznie zmniej-
szyły się w Ru 1808 dochody z komor celnych.
Przeciwnie w tymże roku 1808 pobyt woyska
w kraiu i ogromne przygotowania do nowej
woyny pomnożyły znacznie wydatek. Rachu-
nek na rok 1809 położył dochodu za cło 12
milionow, gdy w roku 1808 było z tego źró-
dła 18. Ten niedostatek małego iest znacze-
nia w rachunkach skarbowych, lecz niezliczo-
ney straty dowodzi Anglii, która snac niemo-
gła wywieść za granicę towarow za 460 milio-
now i one u siebie zatrzymała. W roku 1809
podatki zostały też same bez żadnego powię-
kszenia, chociaż wydatek był niezmierny na
prowadzenie woyny, na nadgrody dla woyska,
rzemiosł, nauk, rolnictwa, na monumenta i u-
twierdzenie fortec granicznych. Przeciwnie
Anglia upadająca pod ciężarem publicznego dłu-
gu, co rok go powiększa przez nowe pożycz-
ki. W rachunkach swoich niewspominają An-
glicy tego dłu-
gu, ponieważ stałe są podatki na
na opłacenie procentu. Lecz wiadomo że ten
dług wynosi 20769 milionow frankow, i że
756 milionow prowizyi od niego wypada. Fran-
cya naybogatsze państwo na świecie niema do
opłacenia więcey procentow nad 111 milio-
now. Parlament uchwalił roku 1807 pożycz-

kę 256 milionow frankow, i 455 mil: kontry-
bucyi woienney, a nadto pozwolił Ministrom
wziąć z góry od banku 80 mil: i pół. Angli-
cy postanowili roku 1807 znieść podwyższanie
woiennych wydatkow; a w roku 1808 Parla-
ment uchwalił pożyczkę 184 mil: i 460 milli:
woienney kontrybucyi. Przeciwnie nasz rząd
nie zaproponował podwyższania podatkow. W
roku 1809 Parlament pożyczyl 254 mil: i u-
chwalił kontrybucyi woienney 475 mil: gdy na-
sze dochody nie były bynajmniey podwyższo-
ne. Porównane dwóch narodow wydatki prze-
wyższkę pokażą na 1704 mil. Lecz nie
wszystko ieszcze przeliczono: mają Anglicy pe-
wne wydatki, i stałe na ich opędzenie do-
chody, tych niekładą w rachunkach. Ztąd ła-
two poiąć można stan interessow skarbowych,
i każdy przewiduie bez trudności na czym
skończy się ta walka dwuch narodow.

Imperator darował Imperatorowey Józefie
drogi upominek sobie ofiarowany od stolicy w
dzień koronacyi. Na przyozdobienie Zamku Versa-
illes przeznaczyl 2 milliony. Na utwierdzenie zam-
kow i miast nadreńskich 60 mill. Na zastąpienie
tego co z dochodow celnych braknie otworczno po-
życzkę 50 mill. Niderlandy, Piemont, brzeg lewy
Renu, Liguria, Parma, Placencya niemogą ża-
dać opłaty ich należności z lat przed przyłącze-
niem tych kraiw do Francyi: stałe procenta i
dożywotnie pensye będą opłacone — Ludność
Francyi podług ostatniego rachunku wynosi 38
mill: 262 t; z tych 28 mill: 126 t. mówią ięzy-
kiem fr, 2 mill: 705 t. mówią po niemiecku,
2 mill: 277 mówią po flamandzku, 967 t. po
bretońsku, 4 mill: po włosku.

Anglicy wysokiey rangi tu przybywać za-
czeli. Sekretarze legacyi Amerykańskiey przez
Morlaix z Anglii powrócili. W Rotterdamie
rozeszła się pogłoska o propozycyach uczynio-
nych do pokoju, i że terazniejszy minister spraw
zagranicznych Wellesley głośno zatym oświad-
czył się. Do Rochelle zawinął statek Ameryń-
ski z Filadelfii po 35 dniowey żegludze: nosi
on flagę pokoju. Jeńcow angielskich w Fles-
syndze liczymy 1102, w Sedan i Verdun 7 t.
Liczba jeńcow hiszpańskich bez porównania
większa—Fryderyk Dubourg komendant eska-
dry w Flessyndze przysłał rapport o ruinach
tego portu. Anglicy, pisze on, zarzucili port
działami, bombami i kulami, niemając czasu ich
uprowadzić: przy wrótach do portu zatopili o-
kręty ładowne kulami i bombami; wysadzili
minami cały obwód portu, szluzy, i wszystkie
łoże na okręty zniszczyli; pale podpiłowali a
warsztaty popsuli i zrzucili. Koszt rzuconych
rzeczy przez nieprzyaciela nadgrodzić może
pracę w wyporządzeniu portu, statki mogą bydz
podjęte i działa dobyte. Maytkowie zgłębiają
teraz morze i szukają zawad rzuconych. Port
handlowy niepopsuty. Anglicy uciekając przed
naszą flottyllą opuścili 15 statkow; niektóre
brygi należycie są dobre i mogą bydz zupeł-
nie wyporządzone — Minister policyi zabronił
wydawać pasporty dla cudzoziemcow do Bre-
stu i do brzegow morskich od Cherbourg do
Escaut. Imperator sam wydał rozkaz, iżby ża-
den cudzoziemiec nieważyl się zbliżyć na 5 mil
do Brestu Cherbourg i Boulogne. Nayostrzey-
sze środki są przedsięwzięte, ażeby tajemnica

w portach niebyła zdradzona lecz ściśle zachowana — Mar: Oudinot utrzymuje wojsko nad brzegami morza w należytych porządku. Rozkaz wydany na rozwiązanie milicyi, i potym cofniony, wszystkich zastanawia. Głoszą, że wojska nasze osadziły twierdze hollenderskie Brede, Bergopzoom i Herzogenbusch.

LONDYN d. 12 stycznia. Nader smutne przychodzą wiadomości z Indyi wschodnich. Armia w Madras otwarty bunt podniosła. Opanować miała mocą twierdze Seringapatnam i Hyderabad. Lord Minto opuścił Bengal, udał się do Madras dla naradzenia się z Gubernatorem Barlow. Rząd ze wszech stron sprowadza wojsko przeciwko buntownikom. Z Bombay, Ceylan, Przygorka dobrej nadziei, z Anglii nawet ściągają posiłki na przygaszenie pożaru, który wybuchnął. Rząd odebrał najważniejsze depesze od Lorda Minto: podobnież wagi wiadomości do Admiralicji przyniesioną została przez jednego Officera morskiego. Mówią że w tych raportach jest doniesienie o powstaniu całego wojska krajowego Indyanow Syapois; między którymi żaden Europeyzyk nie ma się znajdować. Przeciwko tym buntownikom 11000 wojsk królewskich w pole wyciągnęło: na posilek temu korpusowi pospieszili regimenta z wysp sprowadzone. Inni twierdzą że te wiadomości o buncie powszechnym są przesadzone, a przynajmniej wątpić należy o zdobyciu twierdz Seringapatnam i Hyderabad. Przyznają patryoci że okazały się w armii znaki nieposłuszeństwa i krnąbrności, że te mogą pociągnąć za sobą upadek naszego panowania w Indjach, jeżeli surowo i mocno nie będą powściągnięte. Jeden list donosi że 150 officerom zapowiedziano iako ich służba nie jest potrzebną, gdy niechcą dobywać szabli przeciwko buntownikom. Listy z Madras pod d. 10 sierpnia wyrażają że pułkownik Hare z armią królewską wyciągnął w pole przeciwko wojskom zbuntowanym kompanii Indyjskiej, i że w przygorku dobrej nadziei regimenta 72gi, 83ci, 4szwadrony jazdy i jeden oddział artyleryi, zabraly się na okręty mając płynąć do Indyi. Tu powszechnie mówią, że nayedostoinieysi mężowie, i najwierniejsze wojska popłyną w tamtą stronę. Margrabia Wellesley usilnie żąda tam powrócić. Za nayzdadniejszego do ogólnego rządu w Indjach mianują Graffa Moara wodza do skonałego i męża roztropnego. Zbierają się wojska w Portsmouth w znaczney liczbie: popłyną one dla zachowania osad najważniejszych od upadku: dodają że wojska dziś będące w Hiszpanii i Portugallii udadzą się w tamte strony. Spieszyc potrzeba z lekarstwem ażeby choroba góry nie wzięła. Pamiętny każdemu jest przykład Stanow ziednoczonych Ameryki.

Senat tej Rzpltey, rozjątrzony przeciwko Posłowi naszemu Jackson, przedsięwziął takie środki, które za wypowiedzenie wojny uważać można. Dnia 8 grudnia dał wyrok że tłumaczenie się P Jackson i jego wyrazy są nadzwyczajnie zuchwałe i nierozsądne. Z tego powodu wniesiono propozycyą, ażeby upoważnić Prezydenta do wysłania z kraju Rzplitey, każdego Ministra cudzoziemskiego, któryby iemu niepodobał się: ten projekt 2 razy już był czytany w Senacie, d. 11 trzecikroć ponowiony

będzie. Jeżeli Izba reprezentantow, z taką gorliwością iak Senat, działać będzie, niezawodnie ten projekt utrzymanym zostanie, i nasz poseł, przed odebraniem rozkazow odwołujących, zagnonym zostanie do opuszczenia Ameryki. Podobno blisko jest zupełne zerwanie negocyacji; albo ten sposob wymyślony dla pozbycia się Ministrow naszych, wszakże niemożna przyznać, iżby on był grzeczny, mianowicie między narodami oswieconemi. Sekretarz spraw zagranicznych niechciał ustnie traktować z naszym posłem: i podał urzędową notę ażeby wszelka komunikacya czyniona była na piśmie. P. Jackson nayuroczyściey oświadczył się przeciwko takiej nieufności i układy zerwały się—Stany ziednoczone miały w roku przeszłym i milion 500 t dollarow więcey wydatku aniżeli przychodu. Muszą tego roku położyć 4 mill dollarow dla zastąpienia niedostatku: azatym podatek stały ma bydz powiększony na opłatę procentow. W razie wojny Stany myślą postanowić nadzwyczajną kontrybucyą woienną. Lecz naypierwiey przedsięwiorą ogłosić albo zupełne przerwanie z nami wszelkiego handlu i komunikacyi bądź lądem z osadami, bądź morzem z Anglią, albo przywrócenie wolności nieograniczoney żegludze. Słowem Ameryka niewiele dobrego nam rokuie.

Karol Stuart mianowany jest nadzwyczajnym posłem i pełnomocnym Ministrem naszym u tymczasowego Rządu Portugallii. Henryk Wellesley plynie do Hiszpanii: przy Juncie Sewilskiej sprawować będzie urząd Ambassadorskiego naszego; razem z sobą zawiezie 20 t. karabinow. Poseł austr: Staremburg wysłał swojego sekretarza do X. Schwartzenberg ambassadorskiego austr: w Paryżu. Prywatne wiadomości z Portugallii donoszą, że nasze wojska cofną się od granic Hiszpańskich: powszechnie tam sądzą, że Anglicy powrócą do oycyzny opuściwszy ten półwysep. Późnię nadeszłe listy potwierdziły tę nowinę. Armie nasze postanowiły ustąpić z Hiszpanii i Portugallii. Wszystkie zebrać się mają w okolice Oporto, gdzie port wielki i wygodny—W Plymouth nayspieszniey uzbroić kazano wszystkie male statki: to przedsięwzięcie zapowiada wojnę z Ameryką—Sidney Smith ma dowodzić nową wyprawą do niewiadomych brzegow.

FRANKFORT 26 stycz. X że Prymas ieszcze nepowrócił z Paryża: traktuje z Napoleonem o interessach Niemieckich. Nowe wypadki są niedalekie, wiele krajow będzie powiększonych i zajętych. Do naszego Xięstwa mają bydz wcielone niektóre wsie przyległe. Król Wirtemberski kazał robić wiele herbow swoich na zawieszenie w krajach do iego Państwa przyłączyć się mających. Królestwo Westfalii ma wziąć pewną część od Hannoveru. Rozumieją, że Bawarya niezostanie bez nadgrody: w Xięstwach Salcburskim i Berchtolsgaden znieśli Francuzi akcyzy i clo austr: a wprowadzili bawarskie, z tego względu domyślają się, że te kraie będą przyłączone do sąsiedzkiego Królestwa. Generalny Kommissarz Tyrolu wyjechał do Medyolanu dla skomunikowania się z głównym rządem królestwa włoskiego względem interessu krajow pogranicznych. Postać miast anzeatyckich ma bydz bliżey przystoso-

waną do interesów lądu; ażeby Anglicy tym więcej żalowali swojego przedsięwzięcia. Wielkie Xięstwo Bergu i Kliwii ma być wcielone do Hollandyi w nadgródę utraty kraio w lewym brzegu Mozy: drudzy tę nadgródę w innej stronie dają posuwając granice do rzeki Wezer. Kodex Napoleona już exekwuje się w Xięstwie, Baden, i królestwie Westfalii; do innych państw ligi Reńskiej ma być wprowadzony z niejakim przystosowaniem do zwyczajów kraio wych. Gustaw Adolf 4 Król szwedzki iadący pod imieniem hrabiego Guttorp d. 22 był w Hannoverze, bawił się wesoło, i pozwolił widzieć siebie w czasie obiadu i wieczerzy. W tych dniach przyedzie do Carlsruhe.

Poruszenie wojsk fr: ustało zupełnie. Cała armia rozłożyła się na kwaterach. Woyska Xiążąt ligi reńskiej 2giej klasy na lewy brzeg Renu przeszły. W Norymberdze będzie główna kwatera i szpital korpusu w Frankonii stojącego: w Auszpurgu szpital i główna kwatera korpusu Mar: Oudinot. Po wystąpieniu z kraio w austr: oichosć zupełna panuje—W Tyrolu wszystko na dawniejszy stopień przywrócono. Mieszkańcy muszą opłacić podatki, których przez 7 miesięcy Rząd bawarski niemógł wybierać. Rozstrzelano niektórych hersztów, co ieszcze po amnestyi i odezwach walczyć chcieli i z bronią w ręku poymani zostali. Z małej iskierki często wielki płomień: niedawno mały przypadek niemal był przyczyną wielkiego rozruchu. W dolinie Oetzthal Patrol bawarski spotkał grono dziewcząt powracających z iakiejsz uczty: uweselone szydzić zaczęły z żołnierza; od żartów przyszło do swarów, azatym żołnierz uderzył iednę; więc przyszło do bitwy; młodzież z tyłu idąca rzuciła się na żołnierzy: ci nakoniec ognia dali; powstał nakoniec rozruch, który został uspokoiony przez bliższą komendę, a młodzież naganioną została przez Tyrolczyków—Seym królestwa Westfalskiego na dzień 28 naznaczony. Pułkownik Burr był vice-prezydent stanów Ameryki tu przyjechał.

SZTOKOLM d. stycznia. Przyszła do kraio w pocieszająca wiadomość o zawartym pokoju z Francją. Traktat wiąże nas z mocarstwem, z którym byliśmy przez półtora wieku połączeni mniej przemocą aniżeli sercem. Obywatele Stralzundu nieznamdumą wyrazów dostatecznych na oświadczenie swojej radości. Wszystkie władze, Rada mieyska, i inni urzędnicy wzajemnie sobie winszują tego wypadku: wszyscy uroczyście oświadczyli Grafini Essen, iak wysoko szacują iey szlachetnego męża, który potrafił odnowić ścisley dawniejsze związki. Cała Pomerania cieszy się nieskończeniem z tego traktatu—Xże Sleswicko Holsztyński Augustenburg następca tronu, uroczyście w Christiania stolicy Norweskioy pożegnany wstąpił d. 7 na ziemię Szwedzką. Przywitali Królewicza naczelnik milicyi Adlersparre, Graf Rosen, i Brunius. Na co odpowiedział Xże w tych wyrazach „Z naywiększym i niezwyčajnym uczuciem wstępuję w granice nowej oyczyny. Otwierają się nowe i wielkie powinności dla mnie; wchodzę na obszerny teatr pracy i poświęcenia się. Nieidę z siebie, lecz spieszę na głos cierpiącego a szlachetnego ludu, który mnie powołał. Szwedzi! już i ja iestem szwedem, i nigdy nim być nieprzestane; znam co mnie honor przykazuje! Potrzeby ludu wyraźnie przemawiają. Moie siły i krew od te-

go momentu stają się własnością Króla i współobywatelów. Od pierwszego uczyć się będę panować, dla drugich pracować będę. Sprawiedliwi i doświadczeni mężowie wspierać będą moie czyste i prawe zamiary. Jeżeli Moini przeznaczeniem iest rządzić starożytnym i sławnym ludem, pamiętce moiey nieodmówi potomność tego wyroku, że pragnęłam dobra swojego ludu.“ D. 14 w Gothenburgu wystrzałami zdział był powitany: d. 16 w Orebro, d. 19 w zamku Drothinghalm ten Xże spodziewany

WARSZAWA 4 lutego. Na skutek wyroku Fryderyka Augusta przyłączającego Gallicyą do Xięstwa naszego, Starozakonni powiatów Krakowskiego i Kieleckiego zaprzysięgli na wierność Królowi, i sposobem uroczystym przyieli klątwę przez kahalę ogłoszoną zakazującą przemycać złota i srebra, tudzież pieniądze z kraiu za granicę—Xże Lubomirski umocowany od Króla Kommissarz podał notę Rządowi austr: o powrót rządowych depozytów i odebrał zaręczenie iż ta święta własność obywatelów i sierot oddaną będzie—W Krakowie ogłoszono ofiary obywatelskie dla woyska na szpital w tem mieście będący uczynione od sierpnia do czasów ostatnich. Wynoszą w pieniądzech złotych 57952, i nadto złożono koszul 526, płótna szarpii, bandażów, wina, piwa stosowno do tego liczbe.

Przyjeżdżają tu z Paryża Xżna Jabłonowska i Felix Hrabia Potocki Pułkownik. D. 16 byli w Frankfurcie. Pułkownik gwardyi Napoleona Krasiński przystał imiona zaszczyconych rodaków ozdoba legii honorowey za męstwo i poświęcenie się w każdej stronie i potrzebie. Dnia 15 grudnia Podpułkownicy Hrabia Pac, Koziatulski, Stokowski; kapitan Adiantant-maior Duvier, Kap: Lubieński mianowani urzędnikami ligii honorowey kap: Fredro, Porucznicy Kamiński, Prazmowski, Heymans, Olszewski, Skarżyński Jordan i Brocki otrzymali krzyże legii honorowey—Mowy na sessyach Towarzystwa przyjaciół nauk miane ku pochwalę poległych w tey wojnie obrońców oyczyny napelniają pisma publiczne. Rezydent fr: Serra ciągle tu bawi. Z powodu zeyścia Prezesa Senatu Małachowskiego napisał list kondolencyi.

ROZNE wiadomości. Hiszpania ma ulegać wielkim odmianom. Część kraiu po rzekę Ebro, iakoby na skutek traktatu Fontenebleau, ma być przyłączoną do Francyi. To pewna że w Bilbao wszyscy urzędnicy zmienieni; a na ich mieyscu już są Francuzi: toż samo nastąpi w Nawarże Arragonii i Katalonii. Król Józef udaie się zwoyskiem do Walencyi, która ma bez obrony otworzyć bramy—Osady hiszpańskie w Ameryce Meksyk i Peru zajmują uwagę Stanów ziednoczonych, między którymi są tacy którzy proponują wcielić te kraie do Rzeczpltey—w Indyach wschodnich insurgenci opanować mieli miasto Muzulipatnam—Jeszcze Napoleon w Paryżu, lecz ekwipaże i officerowie w drodze. Joachim Napoleon wyjeżdża do Neapolu—Król saski zaproponował pożyczkę u obywatelów dla skarbu. G. Pelletier kommissarz na ustanowienie granic niezgodził się z Austryakami co do zup solnych w Wieliczce, azatym do Paryża udano się po rozwiązanie—Saltzburg Inviertel i Bertolsgaden dostają się królowi Bawarskiemu—GM, Kruzemark przybył do Paryża ma traktować o ważniejsze daleko przedmioty aniżeli są kontrybucye—W Rzymie wszystkie kary zniesione, a na ich mieyscu Gilloty na postawiona.

DODATEK Nro II.

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 5. Lutego. ROKU 1810,

Komissya Sądowa Edukacyjna Gubernii Wołyńskiej, Podolskiej i Kijowskiej obwieszcza JW. Jana Floryana i Kazimierza Jarłow, dobr zbrzezia, Charówki i Czahrówki w Poie Kamieniec Podolskim dziedziców wszystkich tychże dobr kolokacyjnych posiadaczy, oraz mających u siebie summy tychże JW. Tatlów lub onych nabywcow, i JW. Franciszka Strzałkowskiego byłego tychże JW. Tatlów opiekuna, iż dekret sądu swego w dniu 9 października 1809 Ru za Nrm 519 zapadły po oddaleniu pretensyi funduszu edukacyjnego o zkt: 2000. Franciszkanow Halickich Ru 1715 w poniedziałek po święcie S. Małgorzaty w Grodzie Kamienieckim przez Franciszka Lanekorońskiego zapisanych, z Siekierzyniec i Bossyr na Zwaniec działem Ru 1721 w Poniedziałek po Niedzieli Przewodney w grodzie Kamienieckim oblatowany przeniesionych, za dekretem zjazdowym Ru 1792 dnia 27 kwietnia w zamku Warszawskim oblatowanym, za świadectwem rezolucyi Komissyi skarbu Koronnego Ru 1792 dnia 15 grudnia i Komissyi swey Ru 1808 dnia 8 Lipca z N 66 przez dziedzicow Zwanca opłaconych — niestawiających się w swym sądzie winom niestanym podpadać uznał, a sprawę funduszu Edukacyjnego o summy pierwszą zkt 10000 podług Tabeli komissyi skarbu Koronnego Ru 1792 dnia 17 marca, i zapisu Ru 1755 w grodzie Kamienieckim w sobotę w wila narodzenia P. Maryi przez Jana Brzezińskiego S. B. dla XX. Bernardynów Husiatyńskich przyznanego — Drugą zkt 20000 z zapisu w grodzie Lwowskim w sobotę nazajutrz Święta S. Agnieszki przez JW. Walentego, Kazimierza i Agnieszkę z Lanekoronskich Mierzeiowskich Kaszt: Zakro: z: dla Benedyktynok Lwowskich — Trzecią, zkt 6000 tymże Benedyktynkom Lwowskim w tymże grodzie Ru 1759 w sobotę w dzień ofarownia N. P. Maryi przez JW. Agnieszkę z Lanekoronskich Mierzeiowską K. Z. zapisaną, do których to summ rzął Austriacki komissyi swey dowody przesłał — Czwartą zkt 8000 to jest zkt 5t dla Kosciola Skatalskiego, a zkt 3 t. dla szpitala przy tymże Kosciole będącego, do następującej kadencji odłożył. Również sprawa o sumę zkt 900 XX. Jezuitow Kamienieckich działem R 1721 w grodzie Kamieniec-Podolskim wponiedziałek po niedzieli przewodney oblatowanym do Zbrzezia przywiązana dekretem w dniu tymże za N. 528 między temiż stronami zapadłym po ogłoszeniu win niestanym na niestawiających się w swym sądzie, do następującej kadencji odłożoną została — Komissya tedy na stawienie się stron i złożenie obron przeciwko żądaniom funduszu Edukacyjnego, dzień 30 kwietnia 1810 przeznacza: na którym gdyby się strony nie stawiły, wyrok chociażby zaocznie ile iuz po dekretech niestanym w tey sprawie po dwakroć otrzymanych, ogłosić postanawia, a niniejsze Obwieszczenie Kolokatorom Zbrzezia z przyległościami i mającym u siebie summy JW. Tatlów każdemu z osobna do JW. zaś Tatlów po dwakroć iuz przez Gazetę Kuryera LiteWSkiego do tey sprawy wzywanych, iako i do JW. Strzałkowskiego, których mieszkanie nie jest wiadome, dla umieszczenia po raz trzeci w teyże Gazecie przesłać Kancellaryi swey poleca. Dan w Krzemieńcu d. 31 Mca grudnia 1809 Roku. [podpisano] T. Czacki przesz: Fr. Rudcki pisarz.

Komissya sądowa Edukacyjna Gubernii Wołyńskiej, Podolskiej, i Kijowskiej dekretem swym w dniu 5 października 1809 Ru za N 498 zapadłym, rozpoznanie komu dziedzictwo wsi Poiezuickiej Okładnego w powiecie Mohilowskim Gubernii Podolskiej z ubiegających się do tegoż, po złożeniu dostateczniejszych dowodow należy, iako też wyiasnienie zaległości z opłaty Funduszowi Edukacyjnemu należącey, po okazaniu niedostawiających kwitow do dnia 2 maja 1810 Ru odłożyła i o takowym terminie iako iuz po dwukrotnych dylacyach ostatecznym; i na którym wyrok choćby zaocznie ogłoszonym będzie, postanowiła strony w Kraiu będące przez przesłanie do nich zwykłą drogą obwieszczenia a sukcesorow n: Ur.

Jana Millera byłego tychże dobr Administratora; iuz podwakroć przez Gazetę Kuryera LiteWSkiego obwieszcza onych oraz W. Woyciecha Dobka, przez tey gazetę uwiadomić, co się ninieyszem dopełnia. Dan w Krzemieńcu dnia 31 Miesiąca Grudnia 1809 Roku — (podpisano:)

T. Czacki Pr. F. Rudcki pisarz.

Komissya Sądowa Edukacyjna Gubernii Wołyńskiej Podolskiej i Kijowskiej, obwieszcza JW. Seweryna i Konstancya z XX. Lubomirskich Rzewuskich b. Hetm: P. K. Kłucza Kuzmińskiego w Powiecie Staro-Konstantynowskim dziedzicow Sukcessorow JOXżny Maryi Radziwiłłowej Marsz: WXL. IOXcia Franciszka Lubomirskiego JW. Kazimierza Jana i Felixa Potockich — JW. Jana i Katarzyny Potockich Synow — Joannę i Teresę Potockie córki, z głowy IW. Stefana Branickiego — Iózefę z XX. Lubomirskich Xżnę Poniońską i Amelią de Bouffleur i innych, i zeli są iacy t. yz: IO. żny Radziwiłłowej Sukcessorow. Dekret sądu swego 1809 Ru dnia 2 Października, Nro 456 sprawę Funduszu Edukacyjnego sumę zkt 1000 XX. Bazylianow Staro — Zbarskich dekretem rozbiorowym majątku JW. Alexandra Roznieckiego 1776 Ru dnia 3 kwietnia w Grodzie Krzemienieckim oblatowanym na dobrach Kuzminie, JOXżny Radziwiłłowej dziedzicznych ukolokowają odzyskującego dla przypozwaną Sukcessorow IOXżny Radziwiłłowej, przez podane obwieszczenie do Gazet publicznych do następney kadencji odłożył. Komissya w ślad tegoż dekretu na stawienie się stron odpowiedź d 7 maja 1810 R pod ostrością w ordynacyi założoną naznacza. Aby zaś ninieysze obwieszczenie do wiadomości Sukcessorow IOXżny Radziwiłłowej doysć mogło, teyż w Gazetach Wileńskich Warszawskich i Krakowskich, aby Kancellarya Sądu swego umieścić postarała się teyże zaleca — Dan w Krzemieńcu dnia 31 Miesiąca Grudnia 1809. Roku. (podpisano)

T. Czacki Pr: Fr Rucki pisarz.

Na Skutek rezolucyi Magistratu Wileń: w Roku 1810 Januar 17 d. zapadley, ogłaszasz: że majątek po zesłym Kupcu Pietrze Zaycowie z publiczney Licytacyi przez Urząd z Magistratu delegowany iuz wyprzedanym został — A zatym wszyscy kredytorowie i pretensorowie tegoż zmarłego kupca Zaycowa, aby w iak nayprędzszym czasie z dowodami pretensye swoje probującami do Sądu Magistratu Wileńskiego w celu odebrania należney satysfakcyi iawli się. Oczem Urząd z tegoż Magistratu zawiadamia. Dan w Wilnie Roku 1810 January 29 dnia.

Francisek Święciński R: M: G: W:

Oswiadczenie Imieniem WW. IPPanow Elżbiety Macieja Adamkowiczow Rott: Ptu: Ihumen: podaiesię do publicznego uwiadomienia, iż oswiadczający się nabywszy majątność Iodogalwie w Poie Bystawskim: Sytuowany od WW. IPP: Katarzyny i Iozelfa Łopacińskich Starościcow Mscislaw. z rzeczy którey do opłaty Summy wydany na Ewikeya został oblig tymże Starościcom. który lubo jest zaspokoiony i kwitacya z onego zaszła, lecz kiedy termin zwrotu pomienionego obligu Dokumentem naznaczony upłynął. żeby przeto na przypadek zatracenia takowego obligu lub iakimkolwiek porządkiem okolicznościow przeszedł w cudze ręce oswiadczające, się nie byli pociągani do procederu i żeby nikt nieważyl się rzeconego obligu na Summę zkt 5000 iako iuz uspokoionego nabywać, przez ninieysze oswiadczenie wszelką publiczność zawiadamiam —

Klemens Adamkowicz. Komr: Ptu: Dzisń.

W Pałacu zesłego IW. Ludwika Hrabi Tyszkiewicza byłego Marszałka W. X. L. w Miescie wileń: na Niemieckiey Ulicy sytuowanym znajdują się Pokoie ze wszelkimi wygodami, Stayniami, wozowniami, kuchnią i sklepami dolnymi do za Arędowania Rocznego, oraz Majętność Rybiszki alias Rownepole, tudzież dwa młyny na Popławach w bliskości miasta wileń: położone, ieden o 8 Kamieniach do mliwa różnego Zboża, i robienia Krup perłowych, drugi

o 2 Kamieniach do pyłtu służący, także do za arędowania Rocznego, koby życzył wyż pomienione possessye mieć postapione w arędę lub na wieczność, niech się zgłosi do Zarządzającego interessami, w tymże Pałacu na Niemieckiej Ulicy mieszkającego, od bierze zupełną informacyą, tak ot intracie, iako Szacunku onych —

Sąd Główny Litewsko Wileński 2go Departamentu w Skutek Ukazu Rządzącego Senatu na dniu 26: 8bra zeszłego 1809 Ru następnego czyni niniejsze obławienie, iżby Miński Gubernii Wileyskiego Powiatu Podkomorzy Karnicki dla wystuchania Dekretu byłego Litewskiego Głównego Sądu w Sprawie iego z Graffem Pociem o pretenzysy Pieniężney w Ru 1801 Marca 18 dnia zapadłego w terminie Imiennym Ukazem 1797 Augusta 17 przepisany, iawił się w tenże wtóry Departament sam lub prawnie umocowanego przysłał Plenipotenta.

Sekretarz Dobrzański.

Podaje się do wiadomości iż plenipotencya wydana przez J. O. Xcia Eustachego Sanguszkę W. Sędziemu Korsakowi do popierania sprawy z J. O. Xcia Radziwiłłami, już przed kilku miesiącami, przez urzędzone W. Korsakowi względem tego oznajmienie, w mocy swej ustała, a zatym rzeczona plenipotencya, iako żadnego znaczenia od dawnego czasu nie mająca, w niczym wspomnionego Xcia Sanguszkę obowiązywać nie może. D. 4 Febr:

Eustach X. Sanguszko.

Na reparacyą Mlynu Funduszowego Mieyskiego, po Biskupi zwanego podług wyliczenia przez W. Guberniiego Architekta wraz z Radą Mieyską Wileńską sporządzonego; za Ukazem Rządu Guberniiego Litt: Wileń dnia 15 Xbra przeszłego 1809 roku pod N: 556 Radzi: danym, przez Podrad odbyć się mająca, od Rady Mieyskiej w terminach dnia 11, 15 i 18 nadchodzącego Msc: Februarii naznacza się Publiczna w Ratuszu Wileńskim Licytacya, do której ażeby życzący przyjąć od miasta na załatwienie rzeczoney reparacyi Kontrakt, z dowodami niezawodną pewność dotrzymania onego probującymi stawiali Rada Mieyska Wileńska wzywa i ogłasza. — Datt na Ratuszu Wileńskim roku 1810 miesiąca Januarii 26 dnia.

Tomasz Reyser P. R.

Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w majątności Jotajniach exystujący użyczywszy czasu stronom w Sprawę wchodzącą dla usprawiedliwienia się w zupełną gotowość, doświadcza codziennie, iż się skutkiem temu nie odpowiada zamiarowi i naywięcej z utratą funduszu konkursowego hęz czynne schodzą godziny. — Przez niniejszą więc awizacyą po raz ostatni ostrzega, iż naydalej dnia 15 Februarii nie odmienne Sprawę do namowy wezmie, przed którym terminem, koby z zupełnemi pretenzysy swoiey do JW. Szukszty nie stanął dowodami, sam amissy rzcocy własney, będzie dla siebie sprawcą — Datt 1810 Ru Januar: 25 dnia w Jotajniach. — Wincenty Dowgiatto Sędz: Zaw: Prezyd:, Jan Zongałłowicz Z. W. exdywizor, Adam Kozakowski Prez: Grodz: Kowień:

Niżey podpisany mając w Ziemstwie Pittu Trgo z JW. Stan: Judyckim Generał: debitorem Star: Wulfem Openheimem Kupcem Pruskim utrzymującym u siebie mnie służące wexle o extradycyą z tymże Openheimem rzeczonych wexlow, a ó zasądzenie za onemi z JW. Judyckim process, gdy na pierwszym wstepie za Pozwami wyniesionemi nie stawał; przeto gdyby niewymawiał się niewiadomością, niniejszą w Gazetach domieszczam awizacyą:

Naftel Leybowicz

Excerpt Ru 1809 Msc: Januarii 24 oświadczenie imieniem Star: Hillela Iekowicza kabaczniaka mieszkańca Butrymańskigo, czyni się z takowego powodu: iż w Ru

przeszłym 1809 w dniach, 20, 21, lub w 22 Aprila, gdy był potrzebny pożyczenia rubli sreb: 800, miał przygotowany Cerograf z podpisem swym i świadka Jociela Cernachowicza Szkolnika kahału Wileń, w iakowych to dniach, po napisania, niewiedzić gdzie takowy Cerograf zgubionym został, bez wzięcia na ony od nikogo pieniędzy; przeto iesliby się u kogo oświadczać się na wyż rzeczoną sumnę Cerograf mógł się znaydywać, onego zwrotu doprasza się; a w przypadku, gdyby kto za takowym Cerografem, chciał upominać się sumny w onym wyrażoney, za nieważny ogłaszam: gdyż bez wzięcia pieniędzy, a tyto do przypadku napisany został, i takowe uwiadomienie zapisując w Akta publiczne, one potrzykręć przez Kuryera Litt: awizować będzie — u tego Oświadczenia podpis takowy, Hillel Iekowicz Kabaczniak. Zgodno z Protokalem, Wincenty Wencewicz Gr: Wileń: R.

Extrakt z Protokolu sessyi Kompaniczney Fabryki Porcellanowey Koreckiej w dniu 7 7bris 1809 Ru nastapioney dla obwieszczenia przez Gazetę Kuryera Wileńskiego, wyjęty —

„ Ponieważ do ukończenia Kontraktu z JPanem „ Petionem Dyrektorem fabryki Porcellanowey, niemamy „ więcej iak szesnaście miesięcy. — Od odnowienia zaś „ lub nie, tegoż Kontraktu, dalsza kontynuacya fabryki „ Porcellanowey zawisła, więc ponieważ ten artykuł, nie „ tylko jest dla fabryki Naszey, lecz nawet i dla koin- „ panii kardynalnym; azatym zleca Administracyi oby- „ dwóch Naszych fabryk, aby dla uwiadomienia o tym „ wszystkich Naszych Kompanistow, gdziekolwiek się „ znaydują, ten artykuł wypisawszy, podała do wazy- „ stkich Gazet krajowych, a nawet Krakowskiej i War- „ szawskiej, a to aby się żaden z Kompanistow niemógł „ o tym niewiadomością ekuzować. — Termin zaś tej ses- „ syi, w której ta mat'ria roztrząsaną i udecydowaną „ bydz ma, ultimis Junii roku przyszłego 1810. oznac- „ czamy: a to stosownie do punktu dwunastego Kontra- „ ktu z JPanem Petiou, którym obwarowano jest, aby „ półrokiem przed ostatnim terminem tegoż Kontraktu, „ strona stronę ostrzegła, czyli chce renowować lub nie, „ tenże Kontrakt na dalszy czas. Wszyscy przeto akcjo- „ niści mający swe akcie w teyże Fabryce Koreckiej, „ raczą się na wyż rzeczony termin Sessyi, [tak mocno „ dalszą kontynuacyą Fabryki interessującey,] lub sami „ osobście do miasta Korca ziechać, lub tez swych Ple- „ nipotentow z akciami tu przysłać, i z umocowaniem „ ich na pismie zastąpienia i podpisania Protokolu rezo- „ lucyi, w tey mierze na teyże Sessyi nastąpić mającey. — Datt w Koreu 7 7bris 1809 roku.

Własnoręczne w protokule Sessyiny podpis. —

Józef Xiąże Czartoryski.
Michał Bońkowski.
Felix Dobrowolski.
Michał Greczyński.
Onufry Dąbrowski.
Józef Szczepanowski.
X. Mikołaj Podleski.
Józef Siemaszko.
Józef Pinałowicz.
Andrzej Pańkowski.
Xiądz Teodor Buczyński.
Wacław Podleski.
Starozakonny Ieko Awraszkw.

Zgodno z oryginałem Protokolu, świadcze

Michał Filipowski

Administra: Fabryk.

Cena targowa		Rub	Kop
Od d. 1 Lutego	d. 6 tegoż		
Beczka	Zyta syrowego	7.	—
	Pszenicy	15.	—
	Jęczmienia	7.	—
	Owsa	4.	—
	Grochu	7.	—
Faska	Masła	4.	—
Asygnacya	100 Rubli	59.	—
Dukat	—	3.	25